

**ÚJ MINTATANTERV
A GYÓGYSZERÉSZETI TERMINOLÓGIA LATIN ALAPJAI
TANTÁRGYI PROGRAMJÁNAK TERVEZETE**

Tantárgy teljes neve: A gyógyszerészeti terminológia latin alapjai	
Képzés: egységes osztatlan képzés (gyógyszerész)	
Munkarend: nappali	
Tantárgy rövidített neve: A gyógyszer. termin. lat. alapjai	
Tantárgy angol neve: The Latin basics of pharmaceutical terminology	
Tantárgy német neve: Die lateinischen Grundlagen der pharmazeutischen Terminologie	
Tantárgy Neptun kódja: GYKNYE111G1M	
Tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy oktatásáért felelős szervezeti egység: Szaknyelvi Intézet	
A tantárgyfelelős neve: Dr. Fogarasi Katalin Elérhetőség: - telefon: +36-20-670-1330 - e-mail: fogarasi.katalin@semmelweis-univ.hu	Beosztás, tudományos fokozat: Igazgató, PhD
A tantárgy oktatásában résztvevő(k) neve(i): (elmélet/gyakorlat) Kürtiné Badár Ágnes Dr. Keresztélyné Dr. Barta Andrea Dr. Fogarasi-Nuber Katalin Dr. Ittész Dániel Dr. Szabó Mária Dr. Vágási Tünde Dr. Varga Éva Katalin Zimonyi Ákos	Beosztás, tudományos fokozat: MA PhD PhD PhD PhD PhD PhD PhD abszolutórium
A tantárgy heti óraszám: ...0... óra elmélet ...2... óra gyakorlat	A tantárgy kreditpontja: ...2... kredit
A tantárgy feladata a képzés céljának megvalósításában: A gyógyszerészeti latin terminológia gyakorlatközpontú oktatásának célja, hogy a hallgató készség szinten elsajátítsa, felismerje és használja a gyógyszerészeti szakma gyakorlásához nélkülözhetetlen szakkifejezéseket és nevezéktant.	
A tantárgy rövid leírása: A tananyag elrendezését a funkcionális szemlélet vezérli. Minden anyagrész az gyógyszerészeti–orvosi szaknyelv különböző tartományainak egy-egy latin nyelvi jellegzetességét járja körül. A szaknyelvi ismeretek és a leckékben szereplő feladatok a gyógyszerészeti terminológia fő területeinek, gyógynövények és drogjaik nevének, gyógyszerkészítmények nevének elsajátítását, valamint a gyári és a magisztrális receptek értelmezését szolgálják autentikus szemléltetőanyagok orvosi dokumentumok (ambuláns lapok, zárójelentések) felhasználásával. Ezenkívül az orvosi dokumentumok értelmezéséhez nélkülözhetetlen terminológiai alapokkal is megismerkednek a hallgatók.	
Főbb tartalmi csomópontok: - a hatékony gyógyszerészeti kommunikáció terminológiai alapjai és a szakkifejezések tudatos használata - a növényi drogok neveinek és egyéb gyógyszeralapanyagok neveinek felismerése és a helyes használata - gyógyszerkészítmények hatástanához alapvető egyszerű klinikai diagnózisok, eljárások értelmezése, helyes használata - a gyári és magisztrális receptírás formái követelményei és a mennyiségi kifejezések helyes használata a latin grammatika szabályai szerint	
A kurzus elvégzése után a hallgató - ismeri a gyógyszerészeti szaknyelv, terminológia és nomenklatúra fogalmát és megjelenési szintjeit - ismeri a vényírás és értelmezés szaknyelvi igényét - ismeri a különböző szakterületek nevezéktanainak megbízható forrásait - ismeri a szakszókincs latin nyelvi struktúráját - ismeri a szaknyelvi kifejezések igényes, félreérthetetlen megfogalmazását - képes a gyógyszerészeti–orvosi szaknyelv értő befogadására - képes készítményneveket értelmezni és helyesen használni	

- képes egyszerűbb görög-latin nyelvű klinikai diagnózist értelmezni
- képes gyári és egyszerűbb magisztrális készítményhez való orvosi vényt értelmezni

Az adott félévi kurzusra vonatkozó adatok

Tárgyfelvétel ajánlott féléve	Kontakt elméleti óra	Kontakt gyakorlati óra	Kontakt demonstrációs gyakorlati óra	Egyéni óra	Összes óra	Meghirdetés gyakorisága	Konzultációk száma
1. félév	....	28	.....	.....	28	Őszi szemeszterben* Tavaszi szemeszter* Mindkét szemeszterben* (* Megfelelő aláhúzendő)	-

A kurzus oktatásának időterve

Elméleti órák tematikája (heti bontásban): -

Gyakorlati órák tematikája (heti bontásban):**1. hét:**

gyógyszerészeti szaknyelvi kompetencia: a hatékony gyógyszerési szakmai kommunikáció ismérvei, valamint a szaknyelv latin elemeinek tudatosítása; a binominális nomenklatura jellegzetességeinek megértése

szókincs: gyógynövények rendszertani nevei

nyelvi ismeretek: kiejtés, minőségjelzős szó szerkezetek a rendszertani nevekben (a latin főnév és melléknév alanyesetű egyeztetése)

2. hét:

gyógyszerészeti szaknyelvi kompetencia: a rendszertani név és a drognév kapcsolatának megértése

szókincs: növényrészek és növényi drogok

nyelvi ismeretek: birtokos szerkezet (a latin főnév birtokos esete); tipikus végű főnevek

3. hét:

gyógyszerészeti szaknyelvi kompetencia: a növényi drogokból előállított készítmények megnevezéseinek megértése

szókincs: növényrészek, növényi drogok és a belőlük előállított készítmények

nyelvi ismeretek: minőségjelzős birtokos szerkezetek a gyógynövényi készítményekben (a latin melléknév birtokos esete)

4. hét:

gyógyszerészeti szaknyelvi kompetencia: növényfajok nevei; gyógyszerformák és gyógyszerhatások megnevezéseinek megértése

szókincs: gyógyszerformák

nyelvi ismeretek: tipikus végű főnevek, többes szám a gyógyszerkészítmények neveiben (a latin főnév és melléknév többes számú alanyesete)

5. hét: 1. írásbeli számonkérés

gyógyszerészeti szaknyelvi kompetencia: gyógyszerészeti készítmények javallatainak, felhasználási módjainak használata

szókincs: FoNo-készítmények nevei

nyelvi ismeretek: elöljárószók acc.-szal

6. hét:

gyógyszerészeti szaknyelvi kompetencia: az orvosi vény szerkezetének megismerése, magisztrális készítmény rendelésének megértése

szókincs: számnevek és mértékegységek

nyelvi ismeretek: a recept tárgyesszerű szerkezetei

7. hét:

gyógyszerészeti szaknyelvi kompetencia: gyári készítmények rendelésének megértése megszámlálhatatlan és megszámlálható gyógyszerformák esetén

szókincs: gyári készítmények gyógyszerformái és kiszereléseik

nyelvi ismeretek: megszámlálható gyógyszerformák többes számú birtokos esete

8. hét:

gyógyszerészeti szaknyelvi kompetencia: a dividált és a diszpenzált recept formai különbségeinek megismerése; magisztrális készítmények csomagolóanyag-neveinek használata

szókincs: csomagolóanyagok

nyelvi ismeretek: az orvosi vény utasításai (felszólítások a latinban)

9. hét:

gyógyszerészeti szaknyelvi kompetencia: összetevők jellegére és felhasználás céljára utaló gyógyszerészeti készítmények nevének értelmezése, javallataik, felhasználási módjuk megismerése

szókincs: releváns FoNo-készítmények nevei

nyelvi ismeretek: elöljárószók abl.-szal

10. hét:

gyógyszerészeti szaknyelvi kompetencia: egyszerű mozgásszervi elváltozások diagnózisainak értelmezése orvosi dokumentumokban (ambulánslapok, látleletek)

szókincs: főbb anatómiai struktúrák neve (testtájak, testrészek, főbb csontok); gyakoribb sérüléstípusok és elváltozások

nyelvi ismeretek: genitivus használata a diagnózisokban (szórendi jellegzetességek)

11. hét:

gyógyszerészeti szaknyelvi kompetencia: egyszerű belgyógyászati elváltozások diagnózisainak értelmezése orvosi dokumentumokban (zárójelentések)

szókincs: főbb belső szervek neve és gyakoribb elváltozásai

nyelvi ismeretek: gyakoribb prepozíciós szerkezetek diagnózisokban

12. hét:

a kurzus anyagának rendszerezése és a nyelvi ismeretek szintetizálása

13. hét:

2. írásbeli számonkérés

14. hét:

kurzuszárás: értékelés, javítás, jegybeírás

Az egyes csoportok képességétől, igényeitől és a tananyag aktualizálásától, fejlesztésétől függően kisebb változások a félév menetében elképzelhetők. Ezek azonban nem érintik a félév folyamán elvégzendő anyag témáját és mennyiségét.

Konzultációk rendje: megbeszélés szerint
Kurzus követelményrendszere
A kurzus felvételének előzetes követelményei: -
A foglalkozásokon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás igazolásának módja, pótlás lehetősége: Legfeljebb 3 hiányzás megengedett; ennél több hiányzás esetén a hallgató az adott tanítási héten egy másik csoport tanóráján való részvétellel vagy beadandó feladattal pótolhatja mulasztását (legfeljebb egy alkalommal); az a hallgató, aki a gyakorlati órák több, mint 25%-áról hiányzik, nem kaphat aláírást. A megengedettnél több hiányzás esetén orvosi igazolás szükséges a tartós betegségről vagy kórházi kezelésről.
Évközi ellenőrzések (beszámolók, zárthelyi dolgozatok) száma, témakörei és időpontjai, pótlási és javítási lehetőségek: Zárthelyi dolgozatok: 5. és 13. hét Téma: az elvégzett tananyag Pótlás és javítás: órán kívüli időpontban
A félév végi aláírás követelményei: Legfeljebb 3 hiányzás megengedett; ennél több hiányzás esetén a hallgató az adott tanítási héten egy másik GYTK-s csoport tanóráján való részvétellel vagy beadandó feladattal pótolhatja mulasztását; az a hallgató, aki a gyakorlati órák több, mint 25%-áról hiányzik, nem kaphat aláírást; aktív részvétel az órákon; a zárthelyi dolgozatok megírása, melyet legalább elégségesre kell teljesíteni. A félév végi osztályzat kialakításában a két dolgozat eredménye a meghatározó, melyet az órai munka módosíthat. Az elégtelen dolgozatot meg kell ismételni – az ilyen hallgatóknak az elégtelen jegye is beleszámít a félév végi osztályzatba. Az a hallgató, aki nem javítja ki az elégtelen dolgozatát, nem kaphat félév végi osztályzatot. A dolgozatok értékelése: 90–100% = jeles (5) 76–89% = jó (4) 61–75% = közepes (3) 51–60% = elégséges (2) 0–50% = elégtelen (1)
A hallgató félév során egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa, ezek leadási határideje: -
A félév végi számonkérés módja: gyakorlati jegy
A félév végi számonkérés formája: zárthelyi dolgozat
A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai: -
A tananyag elsajátításához felhasználható jegyzetek, tankönyvek, segédletek és szakirodalom listája: Tankönyv: A gyógyszerészeti terminológia latin alapjai. Összeállította: Barta Andrea és Varga Éva Katalin (kézirat) Segédanyagok: Gaál Tamás (szerk.): Formulae Normales VII. - Szabványos vényminták. Budapest, Melánia Kiadó, 2003. A betegségek és az egészséggel kapcsolatos problémák nemzetközi statisztikai osztályozása : BNO-10, Tizedik revízió. Budapest, Egészségügyi Stratégiai Kutatóintézet, 1995. Magyar Gyógyszerkönyv VIII. Brencsán orvosi szótár. Szerk.: Krúdy Erzsébet. Budapest, 2002 ³ , Medicina Könyvkiadó Rt. A szaknyelvoktatók által összeállított és kiosztott segédanyagok, online tananyagok
A kurzus tárgyi szükségletei: -
A tantárgyleírást készítette: Dr. Keresztélyné Dr. Barta Andrea, Dr. Fogarasi-Nuber Katalin, Dr. Varga Éva Katalin